

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи

2021-2022 навчальний рік

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Психіатрія та наркологія»

(нормативна дисципліна)

Очна форма навчання

галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність /ОКР 222 «Медицина»

ОПП «Медицина» другого (магістерського) рівня

Курс 4

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи

Схвалено методичною комісією з проблем терапевтичного профілю

Протокол від:

“ 30 ” 08 _____ 2021_ року № 10__

Завідувач кафедри

 проф.Кожина Г.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ” _____ 20__ року

Протокол від:

“ 31 ” 08 _____ 2021__ року № 1__

Голова

 проф.Кравчун П.Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ” _____ 20__ року

Розробники силябусу:

1.Кожина Г.М., завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи,

2.Терьошина І.Ф., доцент кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи, кандидат медичних наук,

3.Гайчук Л.М.,доцент кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи, кандидат медичних наук,

4. Зеленська К.О.,доцент кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи, кандидат медичних наук.

Всі викладачі кафедри мають відповідну кваліфікацію, стосовно викладання даної дисципліни.

Викладачі:Кожина Г.М,зав.каф.д.м.н.проф.,ЗеленськаК.О.,-доцент кафедри,к.м.н., Терьошина І.Ф.-доцент кафедри,к.м.н., Гайчук Л.М,доцент кафедри,к.м.н.,

Контактний тел. та E-mail викладача:

Кожина Г.М,+3 80(68)318 73 90, e-mail: hm.kozhyha@knumu.edu.ua

Зеленська К.О. +3 80(68)318 73 90, e-mail:

Терьошина І.Ф,+3 8 0(68)318 73 90, e-mail:if.teroshyna@knumu.edu.ua

Гайчук Л.М.,+3 8 0(68)318 73 90, e-mail:lm.haichuk@knumu.edu.ua

Очні консультації, заочні консультації. Он-лайн консультації: на платформі Moodle ,Zoom або GoogleMeet по середам кожного тижня о14 годині за київським часом.

Локація: 61022, м.Харків, пр. Науки, 4; вул. Академіка Павлова, 46.
Тел./факс (057) 738-10-68.

Клінічні бази кафедри: КНП ХОР «Обласна клінічна психіатрична лікарня №3», Військово-медичний клінічний центр Північного регіону, ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України», КНП ХОР «Обласний наркологічний диспансер», ННМК «Університетська клініка» ХНМУ.

E-mail:

kaf.6med.psihiatrii@knumu.edu.ua

Час проведення занять: понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця (практичні заняття 8:00-12:15 / 12:25-16:45 у відповідності з розкладом; лекції – 9:20-11:00, 13:20-15:00 у відповідності з розкладом).

Вступ

Силабус освітнього компоненту «Психіатрія та наркологія»: складена відповідно до Освітньо-професійної програми “Педіатрія” та проекту Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності 222 “Медицина”.

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Психіатрія та наркологія»: закладає основи вивчення студентами клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами; забезпечує формування умінь застосовувати знання з психіатрії та наркології в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є різноманітні і глибокі порушення психічної діяльності душевнохворих.

Міждисциплінарні зв'язки:

Навчальна дисципліна «Психіатрія та наркологія з особливостями дитячого віку» базується на вивченні студентами основ загальної психології, соціології, анатомії людини та фізіології людини, патоморфології та патофізіології, деонтології в медицині, медичної психології, психології спілкування, фармакології та інтегрується з цими дисциплінами, та закладає основи вивчення внутрішніх хвороб, педіатрії та інших клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію з ними.

Пререквізити дисципліни загальна психологія, соціологія, анатомія людини, фізіологія людини, патоморфологія та патофізіологія, деонтологія в медицині, медична психологія, психологія спілкування, фармакологія

Кореквізити дисципліни «Медична психологія», «Основи психоаналізу», «Неврологія», «Основи профілактики тютюнопаління алкоголізму, наркоманії, токсикоманії»

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Психіатрія та наркологія» є придбання студентами теоретичних знань практичних навичок первинної діагностики, лікування, профілактики психічних розладів, психосоціальної реабілітації пацієнтів з психічними розладами, в тому числі обумовлених прийомом психоактивних речовин, необхідних на первинному рівні надання медичної допомоги

1.2. Завдання вивчення дисципліни є: вивчення етіології, патогенезу, типів перебігу та клінічних проявів психічних та психосоматичних розладів, визначення попереднього діагнозу психічних та психосоматичних розладів, тактики ведення пацієнтів з психічними розладами, використання методів профілактики психічних та психосоматичних розладів

1.3. Компетентності та результати навчання

1. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	<ul style="list-style-type: none"> – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим – Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації – Здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

<p>Фахові компетентності (ФК)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Навички опитування – Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів – Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання – Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку, характеру харчування при лікуванні захворювань – Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань – Здатність до діагностування невідкладних станів – Здатність до визначення тактики та володіння навичками надання екстреної медичної допомоги – Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів – Здатність до визначення тактики ведення осіб з хронічними захворюваннями – Здатність до проведення експертизи працездатності – Здатність до ведення медичної документації – Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції – Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проведення заходів щодо забезпечення якості та безпеки медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів
-----------------------------------	--

2. Програмні результати навчання

	<ul style="list-style-type: none"> • Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання. • Визначати негативні фактори навколишнього середовища; аналізувати стан здоров'я певного контингенту; визначати наявність зв'язку між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту; розробляти профілактичні заходи на підставі даних про зв'язок між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту. Здійснювати аналіз захворюваності населення, виявляючи групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику. Проводити оцінку впливу соціально-економічних та біологічних детермінант на здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції. • Організувати роботу медичного персоналу; формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організувати взаємодію з колегами, організаціями та установами; застосовувати інструменти просування медичних послуг. • Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності. • Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю. • Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загально-освітній культурний рівень. • Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності. • Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
--	--

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (Soft skills):

- комунікаційні навички
- міжособистісні навички
- навички дослідження
- адаптивність
- емоційний інтелект

2.Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	нормативна	
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: 222«Медицина»	Рік підготовки:	
		4-й	-й
		Семестр	
		7й, 8-й	-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 60 самостійної роботи студента - 30	Освітньо-кваліфікаційний рівень: другий (магістерський) рівень	Лекції	
		10 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		50 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		30 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: іспит			

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
1.	Предмет та завдання психіатрії та наркології, їх місце серед інших медичних дисциплін. Історія розвитку та сучасний стан психіатрії та наркології. Класифікація психічних розладів та захворювань.	1	вводна
2.	Патологія пізнавальних процесів. Порушення емоцій та ефекторно – вольової сфери. Синдроми порушення свідомості.3	1	інформаційна

	особливостями дитячого віку.		
3.	Загальна характеристика органічних, включаючи симптоматичні, психічних розладів.	1	інформаційна
4.	Епілепсія. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Епілептичні психози. Зміни особистості у хворих епілепсією. Особливості протікання епілепсії у дитячому віці.	1	інформаційна
5.	Медичні та соціальні проблеми вживання психоактивних речовин з особливостями дитячого віку.	1	інформаційна
6.	Невротичні розлади. Масковані депресії з особливостями дитячого віку.	1	інформаційна
7.	Емоційний стрес та психічна травма. Посттравматичний стресовий розлад. Розлади адаптації. Особливості протікання захворювань в дитячому віці.	1	інформаційна
8.	Біполярний афективний розлад з особливостями в дитячому віці Шизофренія. Первинний психотичний епізод з особливостями дитячого віку.	1	інформаційна
9.	Психічні розлади дитячого та підліткового віку	1	інформаційна
10.	Стандарти терапії психічних розладів та захворювань. Психоосвіта.	1	інформаційна
Разом		10	

2.2.1 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1.	Предмет та завдання психіатрії та наркології, історія розвитку. Організація допомоги хворим із психічними порушеннями.	2	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція, розповідь-пояснення	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит

	Особливості структури психіатричної лікарні й диспансеру. Принципи догляду за психічно хворими.			
2.	Методи психіатричного дослідження. Особливості проведення дослідження у дітей та підлітків.	1	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція, розповідь-пояснення, дослідження психічного стану пацієнта	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит
3.	Класифікація психічних розладів, реєстри психічних розладів.	1	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція, розповідь-пояснення.	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит
4.	Порушення відчуттів та сприйняття з особливостями дитячого віку	2	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція, розповідь-пояснення.	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит
5.	Порушення пам'яті з особливостями дитячого віку	1	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція, розповідь-пояснення.	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит
6.	Порушення мислення та інтелекту з особливостями дитячого віку	2	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція, розповідь-пояснення.	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит
7.	Порушення емоцій та ефекторної сфери з особливостями дитячого віку	1	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція, розповідь-пояснення.	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит
8.	Порушення свідомості та самосвідомості з особливостями дитячого віку	2	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція, розповідь-пояснення. лекція	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит
9.	Психопатологічні синдроми	2	обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування,

	особливостями дитячого віку		лекція,розповідь-пояснення.лекція	виконання тестових завдань; Підсумковий контроль:іспит
10.	Підсумкове заняття за розділом 1	1		Опитування,вирішення тестових завдань,перевірка срс
11.	Психічні порушення при інфекційних захворюваннях, пухлинах та черепно-мозкових травмах.Особливості порушень в дитячому віці.	1	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція,розповідь-пояснення,обстеження психічного стану пацієнта,вирішення клінічних задач, курація хворих, вирішення тестових завдань,,кейс-метод,он лайн консультування,робота з робочими зошитами,усне опитування	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль:іспит
12.	Деменції при нейродегенеративних захворюваннях	1	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція,розповідь-пояснення,обстеження психічного стану пацієнта,вирішення клінічних задач, курація хворих, вирішення тестових завдань,,кейс-метод,он лайн консультування,робота з робочими зошитами,усне опитування	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль:іспит
13.	Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання алкоголю з особливостями дитячого віку	2	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція,розповідь-пояснення,обстеження психічного стану пацієнта,вирішення клінічних задач, курація хворих, вирішення тестових завдань,,кейс-метод,он лайн консультування,робота з робочими зошитами,усне опитування	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль:іспит
14.	Психічні та поведінкові розлади в наслідок вживання наркотичних речовин та речовин, які не внесені в державний перелік наркотиків з особливостями дитячого віку	2	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція,розповідь-пояснення,обстеження психічного стану пацієнта,вирішення клінічних задач, курація хворих, вирішення тестових завдань,,кейс-метод,он лайн консультування,робота з	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль:іспит

			робочими зошитами, усне опитування	
15.	Нехімічні аддікції з особливостями дитячого віку	1	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція, розповідь-пояснення, обстеження психічного стану пацієнта, вирішення клінічних задач, курація хворих, вирішення тестових завдань, кейс-метод, он лайн консультування, робота з робочими зошитами, усне опитування	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит
16.	Невротичні, пов'язані зі стресом, розлади	2	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція, розповідь-пояснення, обстеження психічного стану пацієнта, вирішення клінічних задач, курація хворих, вирішення тестових завдань, кейс-метод, он лайн консультування, робота з робочими зошитами, усне опитування	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит
17.	Фобічні тривожні розлади з особливостями дитячого віку.	1	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція, розповідь-пояснення, обстеження психічного стану пацієнта, вирішення клінічних задач, курація хворих, вирішення тестових завдань, кейс-метод, он лайн консультування, робота з робочими зошитами, усне опитування	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит
18.	Обсесивно-компульсивний розлад з особливостями дитячого віку	1	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція, розповідь-пояснення, обстеження психічного стану пацієнта, вирішення клінічних задач, курація хворих, вирішення тестових завдань, кейс-метод, он лайн консультування, робота з робочими зошитами, усне опитування	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит
19.	Реакція на важкий стрес та порушення	2	обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування,

	адаптації. Посттравматичний стресовий розлад (ПТСР) з особливостями дитячого віку.		лекція, розповідь-пояснення, обстеження психічного стану пацієнта, вирішення клінічних задач, курація хворих, вирішення тестових завдань, кейс-метод, он-лайн консультування, робота з робочими зошитами, усне опитування	виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит
20.	Дисоціативні (конверсійні) розлади з особливостями дитячого віку.	1	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція, розповідь-пояснення, обстеження психічного стану пацієнта, вирішення клінічних задач, курація хворих, вирішення тестових завдань, кейс-метод, он-лайн консультування, робота з робочими зошитами, усне опитування	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит
21.	Шизофренія з особливостями дитячого віку. Премобридні прояви. Основні клінічні симптоми. Клінічні форми та типи перебігу. Лікування хворих на шизофренію	3	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція, розповідь-пояснення, обстеження психічного стану пацієнта, вирішення клінічних задач, курація хворих, вирішення тестових завдань, кейс-метод, он-лайн консультування, робота з робочими зошитами, усне опитування	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит
22.	Гострі і транзиторні психотичні розлади з особливостями в дитячому віці	1	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція, розповідь-пояснення, обстеження психічного стану пацієнта, вирішення клінічних задач, курація хворих, вирішення тестових завдань, кейс-метод, он-лайн консультування, робота з робочими зошитами, усне опитування	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит
23.	Афективні розлади. Клінічні прояви, типи перебігу. Соматовегетативні еквіваленти депресії. Принципи терапії пацієнтів із	2	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція, розповідь-пояснення, обстеження психічного стану пацієнта, вирішення клінічних задач, курація	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит

	афективними розладами. Особливості протікання захворювань в дитячому віці.		хворих, вирішення тестових завдань, кейс-метод, он лайн консультування, робота з робочими зошитами, усне опитування	
24.	Епілепсія, основні симптоми. Клінічна характеристика пароксизму. Класифікація епілепсії. Особливості захворювання в дитячому віці.	3	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція, розповідь-пояснення, обстеження психічного стану пацієнта, вирішення клінічних задач, курація хворих, вирішення тестових завдань, кейс-метод, он лайн консультування, робота з робочими зошитами, усне опитування	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит
25.	Епілептичні психози. Лікування хворих на епілепсію. Невідкладна допомога при епілептичному статусі. Особливості допомоги в дитячому віці.	2	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція, розповідь-пояснення, обстеження психічного стану пацієнта, вирішення клінічних задач, курація хворих, вирішення тестових завдань, кейс-метод, он лайн консультування, робота з робочими зошитами, усне опитування	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит
26.	Розумова недостатність. Етіологія, патогенез, клінічні прояви. Діагностика та диференційна діагностика. Лікувально-корекційні заходи. Профілактика.	1	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція, розповідь-пояснення, обстеження психічного стану пацієнта, вирішення клінічних задач, курація хворих, вирішення тестових завдань, кейс-метод, он лайн консультування, робота з робочими зошитами, усне опитування	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит
27.	Розлади особистості. Етіологія та патогенез. Клінічні форми психопатії. Діагностика та диференційна діагностика. Лікувально-корекційні та соціально-реабілітаційні заходи. Питання експертизи.	2	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція, розповідь-пояснення, обстеження психічного стану пацієнта, вирішення клінічних задач, курація хворих, вирішення тестових завдань, кейс-метод, он лайн консультування, робота з робочими зошитами, усне опитування	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль: іспит

28.	Ранній дитячий аутизм. Етіологія та епідеміологія. Клінічні прояви. Діагностика. Лікування. Профілактика. Питання експертизи та реабілітації.	2	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція,розповідь-пояснення,обстеження психічного стану пацієнта,вирішення клінічних задач, курація хворих, вирішення тестових завдань,,кейс-метод,он лайн консультування,робота з робочими зошитами,усне опитування	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль:іспит
29.	Гіперкінетичні розлади у дітей та підлітків. Етіологія. Патогенез. Клінічні прояви. Розлади соціальної поведінки. Клініка, перебіг, профілактика. Принципи медіко-педагогічної корекції, соціальної реабілітації.	2	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція,розповідь-пояснення,обстеження психічного стану пацієнта,вирішення клінічних задач, курація хворих, вирішення тестових завдань,,кейс-метод,он лайн консультування,робота з робочими зошитами,усне опитування	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль:іспит
30.	Поведінкові синдроми, пов'язані з порушенням прийому їжі та сну	1	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція,розповідь-пояснення.лекція,обстеження психічного стану пацієнта	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль:іспит
31.	Поведінкові синдроми, пов'язані з порушенням полові функції	1	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція,розповідь-пояснення,обстеження психічного стану пацієнта,вирішення клінічних задач, курація хворих, вирішення тестових завдань,,кейс-метод,он лайн консультування,робота з робочими зошитами,усне опитування	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль:іспит
32.	Стандарти терапії. Психосошіта та реабілітація	1	обговорення з викладачем учбових елементів заняття; лекція,розповідь-пояснення ,он лайн консультування,робота з робочими зошитами,усне опитування	Поточний контроль: усне опитування, виконання тестових завдань; Підсумковий контроль:іспит
33.	Підсумкове заняття за розділом 2	1		Вирішення тестових завдань,усне

				опитування, перевірка срс, написання навчальної історії хвороби
Разом		50		

2.2.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1.	Історія розвитку науки психіатрії та наркології.	1	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування, самоконтроль, контроль на підсумковому занятті за розділом Підсумковий контроль: іспит
2.	Нормативно-правові документи, що регламентують роботу психіатричної служби.	1	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування, самоконтроль, контроль на підсумковому занятті за розділом Підсумковий контроль: іспит
3.	Регістри психічних розладів.	1	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування, самоконтроль, контроль на підсумковому занятті за розділом Підсумковий контроль: іспит
4.	Психічні розлади при променевій хворобі.	1	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування, самоконтроль, контроль на підсумковому занятті за розділом Підсумковий контроль: іспит
5.	Психічні порушення при гострих та	2	Обговорення вивченого	Поточний контроль: усне опитування

	хронічних інтоксикаціях.		самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	,самоконтроль, контроль на підсумковому занятті за розділом Підсумковий контроль: іспит
6.	Вікові та гендерні особливості вживання алкоголю	2	Обговорення вивченого матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування ,самоконтроль, контроль на підсумковому занятті за розділом Підсумковий контроль: іспит
7.	Вікові та гендерні особливості вживання наркотичних речовин та речовин, які не внесені в державний перелік наркотичних речовин	2	Обговорення вивченого матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування ,самоконтроль, контроль на підсумковому занятті за розділом Підсумковий контроль: іспит
8.	Психічні розлади при ВІЛ - інфекції/СНІДі	2	Обговорення вивченого матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування ,самоконтроль, контроль на підсумковому занятті за розділом Підсумковий контроль: іспит
9.	Соматоформні розлади у дітей	1	Обговорення вивченого матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування ,самоконтроль, контроль на підсумковому занятті за розділом Підсумковий контроль: іспит
10.	Стрес, дістрес, психічна травма	2	Обговорення вивченого матеріалу під	Поточний контроль: усне опитування ,самоконтроль, контроль на підсумковому занятті

			час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	за розділом Підсумковий контроль: іспит
11.	Ларвировані депресії	2	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування, самоконтроль, контроль на підсумковому занятті за розділом Підсумковий контроль: іспит
12.	Шизотипові та шизоафективні розлади з особливостями дитячого віку.	2	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування, самоконтроль, контроль на підсумковому занятті за розділом Підсумковий контроль: іспит
13.	Клінічні протоколи для надання медичної допомоги хворим на психічні розлади	2	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування, самоконтроль, контроль на підсумковому занятті за розділом Підсумковий контроль: іспит
14.	Персоніфіковані підходи до терапії психічних розладів	1	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування, самоконтроль, контроль на підсумковому занятті за розділом Підсумковий контроль: іспит
15.	Когнетивно-біхевіоральна терапія	2	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з	Поточний контроль: усне опитування, самоконтроль, контроль на підсумковому занятті за розділом

			здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Підсумковий контроль: іспит
16.	Побічні ефекти при призначенні психофармакотерапії з особливостями дитячого віку.	2	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування, самоконтроль, контроль на підсумковому занятті за розділом Підсумковий контроль: іспит
17.	Суїцидальна поведінка у хворих на психічні розлади. Суїциди у дітей та підлітків.	2	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування, самоконтроль, контроль на підсумковому занятті за розділом Підсумковий контроль: іспит
18.	Немедикаментозні методи лікування хворих на психічні розлади	2	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування, самоконтроль, контроль на підсумковому занятті за розділом Підсумковий контроль: іспит
	Разом	30		

Методика організації клінічних практичних занять передбачає необхідність:

- зробити студента учасником процесу надання медичної допомоги пацієнтам від моменту їх госпіталізації, обстеження, постановки діагнозу, лікування до виписки зі стаціонару;
- оволодіти професійними практичними навичками; навиками роботи в команді студентів, лікарів, інших учасників надання медичної допомоги;
- сформувати відповідальність студента як майбутнього фахівця за рівень своєї підготовки, її удосконалення протягом навчання і професійної діяльності. Для реалізації зазначеного на першому занятті кожному студенту надається докладний план його роботи в клініці та забезпечується організація його реалізації.

Цей план включає:

- методи дослідження, які має засвоїти студент (або ознайомитись);
- алгоритми (протоколи) обстежень, постановки діагнозу, лікування, профілактики відповідно до стандартів доказової медицини;
- кількість пацієнтів для курації, яку має здійснювати студент протягом циклу;
- доповіді історії хвороби пацієнта у навчальній групі, на клінічних обходах, практичних конференціях.

Курація пацієнта передбачає:

- 1) з'ясування скарг хворого, анамнезу захворювання та життя, проведення опитування за органами та системами;
- 2) проведення фізикального обстеження хворого та визначення основних симптомів захворювання;
- 3) аналіз даних лабораторного та інструментального обстеження хворого;
- 4) формулювання діагнозу хворого;
- 5) призначення лікування;
- 6) визначення заходів первинної та вторинної профілактики;
- 7) доповідь результатів обстеження хворого командою студентів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсяг призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності;

Студентам рекомендується вести протоколи практичних занять.

СРС та індивідуальна робота студентів містить:

- підготовку до практичних занять за запланованими темами;
- індивідуальну СРС (виступ на науково-практичній конференції клініки, написання статей, доповідь реферату на практичному занятті, тощо);

Викладачі кафедри забезпечують можливість здійснювати СРС, під час практичних занять проводять контроль та оцінку її виконання.

3. Критерії оцінювання студента

Оцінювання успішності навчальної діяльності здобувачів освіти здійснюється згідно «Інструкції оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/instr_ocin21.docx

3.1 Оцінювання поточної та загальної навчальної діяльності (ПНД, ЗНД).

Поточна навчальна діяльність (ПНД) - це навчальна діяльність студента впродовж семестру, яка контролюється науково-педагогічним працівником, що проводить заняття у групі. ПНД передбачена для дисциплін, вивчення яких в поточному семестрі не закінчується. ПНД вважається виконаною, якщо здобувач в поточному семестрі відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3 балам та вище, в такому разі у відомість виставляється відмітка «відпрацьовано» та вказується середній бал в 4-бальній системі (розраховується автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ), або «невідпрацьовано», якщо здобувач в поточному семестрі має невідпрацьовані пропущені аудиторні заняття та лекції, або середній бал нижче за 3 бали

Загальна навчальна діяльність (ЗНД) – це навчальна діяльність здобувача освіти впродовж всього періоду вивчення дисципліни (або її частини), що закінчуються оцінкою з формою контролю «іспит». ЗНД вважається виконаною, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище. Бали за ЗНД для дисциплін з формою контролю є «іспит» розраховуються як середнє арифметичне балів ПК за всі теми всіх семестрів, впродовж всього періоду вивчення дисципліни (з точністю до сотих) за таблицею 1 «Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються іспитом)», автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД визначається у балах від 70 до 120.

Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів...»

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються іспитом)

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88

4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

3.2 Проведення та оцінювання іспиту

Для проведення сесії встановлюється розклад, затверджений ректором Університету із зазначенням конкретних дат складання іспитів.

Іспит передбачає наступні контрольні елементи:

1) Вирішення пакету тестових завдань - на останньому або передостанньому занятті в семестрі, що включає тестові завдання з бази ІТІ «Крок 1» Центру тестування при МОЗ України за попередні 5 років. Критерій оцінювання – **90%** вірно вирішених завдань

2) Завдання щодо оцінювання теоретичних знань за всіма темами дисципліни

3) Завдання для засвоєння практичних навичок під час проведення в день іспиту

Завдання щодо оцінювання теоретичних і практичних знань представлені в одному білеті та оцінюються за таблицями 4 та 7

Таблиця 4

Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти з дисциплін

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може

	аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів
Зокрема, критерії оцінювання практичних навичок з дисциплін	
«Відмінно»	Студент відповідає високому (творчому) рівню компетентності: студент виявляє особливі творчі здібності, без помилок самостійно демонструє виконання практичних умінь та володіє системними теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.) та має здібності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях.
«Добре»	Студент самостійно демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі неточності, які швидко виправляє, володіє теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.)
«Задовільно»	Студент демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі помилки, які може виправити при корекції їх викладачем, володіє задовільними теоретичними знаннями (знає основні положення методики виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.).
«Незадовільно»	Студент не може самостійно продемонструвати практичні вміння (виконує їх, допускаючи грубі помилки), не володіє достатнім рівнем теоретичних знань (не знає методики виконання практичних навичок, показань і протипоказань, можливих ускладнень, та ін.).

Таблиця 7

Оцінювання теоретичних знань та практичних навичок, якщо вони представлені в одному білеті.

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами, які включають теоретичну та практичну частини дисципліни	За кожен відповідь студент одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» - 16 балів; «4» - 13 балів; «3» - 10 балів.
1	16	13	10		
2	16	13	10		
3	16	13	10		
4	16	13	10		
5	16	13	10		
	80	65	50		

3) Оцінювання засвоєння практичних навичок під час проведення в день іспиту за таблицями 4 та 7

3.3 Оцінка з дисципліни

Для дисциплін, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «іспит», передбачається, що допуск до іспиту визначається у балах ЗНД від 70 до 120, при відсутності пропусків аудиторних занять та лекцій. Пропуски аудиторних занять та лекцій повинні

бути відпрацьовані в обов'язковому порядку. Іспит оцінюється від 50 до 80 балів. Оцінка з дисципліни - є сума балів за ЗНД, ІЗЗ та іспиту і складає від 120 до 200 балів. ІЗЗ(індивідуальні завдання здобувача) оцінюються в балах (не більше 10), що додаються до балів, набраних за ЗНД по закінченню вивчення дисципліни або її частини, при проведенні «іспиту». Загальна сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 120 балів..

Здобувачам освіти, які виконали вимоги програм навчальних дисциплін та були допущені до складання підсумкового контролю але не склали його або не з'явилися виставляється оцінка **Fx**.

Здобувачам освіти, які були не допущені до складання «іспиту», у зв'язку з недостатньою кількістю балів за ЗНД кафедра виставляє у відомість відмітку «не допущено» (оцінка **F**).

Здобувачу освіти, який допущений до складання іспиту, але не з'явився на його складання, кафедра виставляє у відомість відмітку «не з'явився» (оцінка **Fx**). Декан розглядає причину пропуску диференційованого заліку або іспиту: «поважна» або «неповажна». У разі якщо неявка була «неповажною» декан виставляє відмітку «незадовільно».

Після проведення семестрового контролю для дисциплін, або їх частин, що закінчуються формою контролю «іспит», відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють здобувачу освіти відповідну оцінку за таблицею 3 у індивідуальний навчальний план здобувача освіти та заповнює відомості успішності з дисципліни

Таблиця 3

Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Якщо іспит не складено, встановлюються дати перескладання під час канікул, до початку наступного семестру.

Ліквідація академічної заборгованості (відпрацювання). Відпрацювання проводяться згідно положенню про відпрацювання ХНМУ http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1226%3A2013

3.2. Питання для засвоєння навчального матеріалу

1. Предмет, завдання психіатрії та наркології
2. Основні етапи розвитку психіатрії та досягнення вітчизняних вчених
3. Структура психіатричної та наркологічної допомоги, психіатричної лікарні й диспансеру.
4. Принципи догляду за психічно хворими.
5. Основні етіопатогенетичні механізми розвитку психічної патології з урахуванням дитячого віку
6. Правові принципи психіатричної допомоги. Сучасна концепція охорони психічного здоров'я в Україні. Дитяча психіатрія
7. Роль лікаря соматичного профілю в наданні медичної допомоги хворим із симптоматичними психічними порушеннями.
8. Перша і невідкладна допомога хворим із психічними порушеннями, основні показання до госпіталізації з урахуванням дитячого віку
9. Методика клініко-психопатологічного дослідження. Особливості проведення дослідження хворих дитячого віку.
10. Характеристика реєстрів психічних розладів, синдромологічна та нозологічна класифікація психічної патології
11. Принципи та методи лікування психічних захворювань та розладів з особливостями дитячого віку.
12. Принципи та методи психосоціальної реабілітації психічно хворих та профілактики психічних захворювань. Психосвіта.
13. Класифікація та визначення порушень відчуттів та сприймань.
14. Класифікація та визначення порушень пам'яті та уваги.
15. Класифікація та визначення порушень мислення та інтелекту

- 16.Класифікація та визначення порушень емоцій
- 17.Класифікація та визначення порушень ефекторної сфери
- 18.Синдроми пригнічення та потьмарення свідомості.
- 19.Особливості догляду, спостереження, транспортування хворих із порушенням свідомості .
- 20.Непсихотичні синдроми.
- 21.Психотичні синдроми.
- 22.Дефектно-органічні синдроми.
- 23.Основні клінічні форми соматогенних психозів.
- 24.Основні принципи терапії, реабілітації та профілактики психічних розладів при ендокринних та соматичних захворюваннях.
- 25.Психічні порушення внаслідок гострих та хронічних інфекціях, гострих отруєннях та хронічних інтоксикаціях, принципи їх лікування.
- 26.Психічні розлади у ВІЛ-інфікованих з особливостями дитячого віку.
- 27.Принципи лікування психічних розладів при гострих і хронічних інфекціях з особливостями дитячого віку.
- 28.Психічні порушення внаслідок черепно-мозкової травми, їх лікування та профілактика.
- 29.Поняття, психоактивних речовин, феноменів вживання та залежності, наркоманічного синдрому.
- 30.Просте алкогольне сп'яніння, його ступені, індивідуальні особливості, діагностика, патологічне алкогольне сп'яніння, надання медичної допомоги при гострих алкогольних отруєннях з особливостями дитячого віку.
- 31.Алкоголізм, його критерії, стадії, діагностика алкогольного абстинентного стану, медична допомога з особливостями дитячого віку
- 32.Металкогольні психози: діагностика початкових проявів, попередження подальшого розвитку, лікування.
- 33.Клінічні особливості психічних розладів внаслідок вживання опіатів, канабіоїдів, седативних та снодійних препаратів, кокаїну та інших психостимуляторів, галюциногенів, літких розчинників, нікотину, кофеїн вміщуючих продуктів з особливостями дитячого віку.
- 34.Клінічні особливості нехімічних аддикцій.Особливості аддикцій в дитячому віці.
- 35.Поняття психогенного розладу, класифікація невротичних та пов'язаних зі стресом розладів з особливостями дитячого віку.
36. Клінічні особливості емоційно-стресових та адаптаційних реакцій, неврозів: неврастенії, тривожних розладів, обсесивно-компульсивного розладу, дисоціативних розладів, депресивних та соматоформних розладів, посттравматичного стресового розладу з особливостями дитячого віку.
- 37.Профілактика та лікування невротичних та пов'язаних зі стресом розладів з особливостями дитячого віку.
- 38.Шизофренія: визначення, основні клінічні форми та типи перебігу шизофренії.
- 39.Принципи терапії шизофренії
- 40.Клінічна картина афективних розладів. Біполярний афективний розлад та рекурентний депресивний розлад з особливостями дитячого віку.
- 41.Принципи терапії хворих на афективні розлади з особливостями дитячого віку.
- 42.Суїцидальна поведінка при психічних захворюваннях. Антисуїцидальна терапія. Психопрофілактика суїцидальної поведінки.Особливості суїцидальної поведінки в дитячому віці
- 43.Епілепсія. Класифікація. Психічні порушення у хворих на епілепсію. Принципи терапії хворих на епілепсію та психічних порушень з особливостями дитячого віку
- 44.Епілептичний статус і лікувальні заходи щодо виведення хворого з цього стану.
- 45.Розлади особистості та поведінки у дорослих та дітей, фактори, що сприяють їх розвитку.
- 46.Основні принципи терапії, реабілітації та профілактики розладів особистості та поведінки у дітей.
- 47.Порушення розумового розвитку
- 49.Розлади спектру аутизму.
- 50.Клінічні прояви аутизму. Діагностика. Лікування. Принципи терапії та реабілітації, профілактика.

Завдання для самостійної роботи

Передбачається вивчення додаткових питань для самостійного опрацювання, які не входять до плану аудиторних занять і забезпечують поглиблене вивчення студентами тем в процесі підготовки до практичних занять:

1. Основні етапи розвитку психіатрії та досягнення вітчизняних вчених
2. Структура психіатричної та наркологічної допомоги, психіатричної лікарні й диспансеру.
3. Принципи догляду за психічно хворими з урахуванням віку.
4. Основні етіопатогенетичні механізми розвитку психічної патології
5. Правові принципи психіатричної допомоги. Сучасна концепція охорони психічного здоров'я в Україні.
6. Роль лікаря соматичного профілю в наданні медичної допомоги хворим із симптоматичними психічними порушеннями.
7. Перша і невідкладна допомога хворим із психічними порушеннями, основні показання до госпіталізації з особливостями дитячого віку.
8. Методика клініко-психопатологічного дослідження.
9. Характеристика реєстрів психічних розладів, синдромологічна та нозологічна класифікація психічної патології
10. Принципи та методи лікування психічних захворювань та розладів з особливостями дитячого віку.
11. Принципи та методи психосоціальної реабілітації психічно хворих та профілактики психічних захворювань. Психосоцвіта.
12. Класифікація та визначення порушень відчуттів та сприймань з особливостями дитячого віку.
13. Класифікація та визначення порушень пам'яті та уваги з особливостями дитячого віку
14. Класифікація та визначення порушень мислення та інтелекту з особливостями дитячого віку
15. Класифікація та визначення порушень емоцій з особливостями дитячого віку
16. Класифікація та визначення порушень ефекторної сфери з особливостями дитячого віку.
17. Синдроми пригнічення та потьмарення свідомості з особливостями дитячого віку.
18. Особливості догляду, спостереження, транспортування хворих із порушенням свідомості з особливостями дитячого віку.
19. Непсихотичні синдроми.
20. Психотичні синдроми.
21. Дефектно-органічні синдроми.
22. Основні клінічні форми соматогенних психозів.
23. Основні принципи терапії, реабілітації та профілактики психічних розладів при ендокринних та соматичних захворюваннях з особливостями дитячого віку
24. Психічні порушення внаслідок гострих та хронічних інфекцій, гострих отруєннях та хронічних інтоксикаціях, принципи їх лікування з урахуванням дитячого віку.
25. Психічні розлади у ВІЛ-інфікованих з особливостями дитячого віку..
26. Принципи лікування психічних розладів при гострих і хронічних інфекціях з особливостями дитячого віку..
27. Психічні порушення внаслідок черепно-мозкової травми, їх лікування та профілактика з особливостями дитячого віку.
28. Поняття, психоактивних речовин, феноменів вживання та залежності, наркоманічного синдрому з особливостями дитячого віку.
29. Просте алкогольне сп'яніння, його ступені, індивідуальні особливості, діагностика, патологічне алкогольне сп'яніння, надання медичної допомоги при гострих алкогольних отруєннях з особливостями дитячого віку..
30. Алкоголізм, його критерії, стадії, діагностика алкогольного абстинентного стану, медична допомога з особливостями дитячого віку.
31. Металкогольні психози: діагностика початкових проявів, попередження подальшого розвитку, лікування з особливостями дитячого віку.
32. Клінічні особливості психічних розладів внаслідок вживання опіатів, канабіоїдів, седативних та снодійних препаратів, кокаїну та інших психостимуляторів, галюциногенів, літких розчинників, нікотину, кофеїну вміщуючих продуктів з особливостями дитячого віку.
33. Клінічні особливості нехімічних аддікцій з особливостями дитячого віку..
34. Поняття психогенного розладу, класифікація невротичних та пов'язаних зі стресом розладів з особливостями дитячого віку.
35. Клінічні особливості емоційно-стресових та адаптаційних реакцій, неврозів: неврастенії, тривожних розладів, obsesивно-компульсивного розладу, дисоціативних розладів,

депресивних та соматоформних розладів, посттравматичного стресового розладу з особливостями дитячого віку.

36.Профілактика та лікування невротичних та пов'язаних зі стресом розладів з особливостями дитячого віку..

37.Шизофренія: визначення, основні клінічні форми та типи перебігу шизофренії з особливостями дитячого віку.

38.Принципи терапії шизофренії з особливостями дитячого віку.

39.Клінічна картина афективних розладів. Біполярний афективний розлад та рекурентний депресивний розлад.

40.Принципи терапії хворих на афективні розлади з особливостями дитячого віку.

41.Суїцидальна поведінка при психічних захворюваннях. Антисуїцидальна терапія. Психопрофілактика суїцидальної поведінки з особливостями дитячого віку.

42.Епілепсія. Класифікація. Психічні порушення у хворих на епілепсію. Принципи терапії хворих на епілепсію та психічних порушень з особливостями дитячого віку..

43.Епілептичний статус і лікувальні заходи щодо виведення хворого з цього стану з особливостями дитячого віку

44.Розлади особистості та поведінки у дорослих та дітей, фактори, що сприяють їх розвитку. Основні принципи терапії, реабілітації та профілактики розладів особистості та поведінки у дорослих та дітей

45.Порушення розумового розвитку Принципи терапії, корекції, експертизи, реабілітації.

46.Розлади спектру аутизму. Клінічні прояви. Діагностика. Лікування. Принципи терапії та реабілітації, профілактика.

Перелік практичних навичок :

1. Провести клінічне обстеження хворого та описати психічний статус, проаналізувати дані клінічного та параклінічного дослідження та поставити попередній діагноз психічного розладу.
2. Визначити психотичний чи непсихотичний рівень психічного порушення у хворого.
3. Визначити наявність у хворого показань для невідкладної госпіталізації.
4. Вміти надати невідкладну допомогу: при психомоторному збудженні, при епілептичному статусі, ускладненнях лікування психотропними препаратами, відмові від їжі, ступорі.
5. Визначити тактику ведення хворого з психічним розладом обо залежністю.
6. Призначити один із адекватних стану хворого психотропних препаратів у дозах, відповідних до стану хворого.
7. Дати психоосвітні рекомендації хворому та його родичам.

Політика та цінності дисципліни

Вимоги дисципліни. Щоб досягти мети навчання і успішно пройти курс, необхідно: з першого дня включитися в роботу; регулярно відвідувати лекції, читати матеріал попередньо, до його розгляду на практичному занятті; виконувати всі необхідні завдання і працювати щодня; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися за допомогою і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Відвідування занять та поведінка. Студентам необхідно не спізнюватися і не пропускати заняття; приходити на кафедру одягненими в медичний халат, мати змінне взуття, мати при собі, захисну маску, зошит, ручку. До початку занять на клінічній базі кафедри студенти повинні пройти медогляд і мати санітарну книжку з допуском для роботи в лікувальному закладі.

Використання електронних гаджетів. (мобільний телефон, планшет) не допускається в ході практичних занять, лекцій та при проведенні всіх видів контролю.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Студенти з особливими освітніми потребами повинні зустрітися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, зв'яжіться з викладачем.

Рекомендації щодо успішного складання дисципліни; -активність здобувачів вищої освіти під час практичного заняття, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи.

Техніка безпеки. Всі студенти повинні обов'язково пройти інструктаж з техніки безпеки, який проводиться на початку першого заняття. Інструктаж проводить викладач академічної групи або відповідальна особа, згідно з інструкцією затвердженій наказом ХНМУ із записом у відповідному журналі.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброчесності. Списування та плагіат при підготовці студентських наукових робіт не допускаються. Використання електронних гаджетів (мобільний телефон, планшет) не допускається в ході практичних занять, лекцій та при проведенні всіх видів контролю.

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

6. Рекомендована література

Базова

1. Психіатрія і наркологія [Підручник] / В.Л. Гавенко, В.С. Бітенський, В.А. Абрамов та інші.; за ред. В.Л. Гавенка, В.С. Бітенського. – К.: Медицина, 2009. – 488 с.

2. Дитяча психіатрія [Підручник] / Г.М. Кожина, В.Д. Мішиєв, В.І. Коростій та інші.; за ред. Г.М. Кожини, В.Д. Мішиєва. – К.: ВСВ «Медицина», 2014. – 376 с.

3. Наркологія [Підручник] / В.Л. Гавенко, Г.О. Самардакова, І.А. Григорова та інші.; за ред. В.Л. Гавенка, В.С. Бітенського. – Х.: Регіон-інформ, 2003. – 244 с.

4. Довідник сімейного лікаря з питань психосоматики / Н.О. Марута, В.І. Коростій, Г.М. Кожина та інші. – К.: «Здоров'я», 2012. – 384 с.

Допоміжна

1. Словник – довідник психіатричних термінів [Навчальний посібник] / Г.М. Кожина, Самардакова Г.О., Коростій В.І. та інші. - ФОП Шейніна Є.В., 2012. - 176 с.

2. Органічні психічні розлади внаслідок соматичних захворювань: когнітивні та емоційні порушення. / Г.М. Кожина Григорова І.А., Коростій В.І. та інші. - Харків: Раритети України, 2012. – 120 с.

3. Когнітивні та емоційні порушення внаслідок соматичних захворювань у осіб працездатного віку / Г.М. Кожина Григорова І.А., Коростій В.І. та інші. - Харків: Раритети України, 2011. - 80 с.

4. Основні органічні захворювання головного мозку. [Навчальний посібник] / Гавенко В.Л., Г.М. Кожина Коростій В.І. та інші. - Харків, НТУХП, 2008. - 228 с.

Інформаційні ресурси Сторінка дисципліни в системі Moodle

<http://31.128.79.157:8083/course/view.php?id=2900>